

Förenklad Näringslära – Grunderna i en hälsosam kost

Att förstå grunderna i näringslära kan hjälpa dig att göra bättre val i vardagen och ge kroppen det den behöver för att må bra. Här är en översikt över kroppens viktigaste byggstenar:

✓ Protein – Kroppens byggmaterial

- **Vad gör protein?**
Protein bygger upp och reparerar muskler, hud, organ och andra vävnader. Det behövs också för hormoner, enzymer och ett starkt immunförsvar.
- **Var finns det?**
I kött, fisk, ägg, mejeriprodukter, baljväxter (som bönor och linser), nötter och frön.
- **Varför är det viktigt?**
För att behålla muskelmassa, återhämta sig efter träning eller operation, och hålla kroppen stark och fungerande.

✓ Kolhydrater – Din främsta energikälla

- **Vad gör kolhydrater?**
De ger energi till hjärnan, musklerna och resten av kroppen.
- **Typer av kolhydrater:**
  - *Snabba kolhydrater:* Finns i socker, godis, vitt bröd – ger snabb energi men mättar dåligt.
  - *Långsamma kolhydrater:* Finns i fullkornsprodukter, baljväxter, frukt och grönsaker – ger mer långvarig energi och bättre mättnad.
- **Tips:** Välj hellre långsamma kolhydrater för stabilt blodsocker och bättre energi.

✓ Fett – Energi och skydd för kroppen

- **Vad gör fett?**
Fett är en viktig energireserv och behövs för att kroppen ska ta upp fettlösliga vitaminer (A, D, E och K). Fett skyddar även organ och isolerar kroppen.
- **Olika typer av fett:**
  - *Mättat fett:* Finns i smör, fett kött och feta mejeriprodukter. Bör ätas med måtta.
  - *Omättat fett:* Finns i avokado, olivolja, rapsolja, nötter och frön. Är bra för hjärtat.
  - *Transfett:* Finns i viss processad mat. Undvik så långt det går – det är skadligt för hälsan.

Fiber – För magen och tarmens hälsa

- **Vad gör fiber?**

Fiber håller magen i balans, förebygger förstoppning och hjälper till att reglera blodsocker och kolesterol.

- **Två typer av fiber:**

- *Löslig fiber:* Sänker kolesterol, reglerar blodsocker. Finns i havre, bönor, äpplen och morötter.
- *Olöslig fiber:* Håller igång tarmen. Finns i fullkorn, grönsaker och frön.

- **Tips:** Sikta på att få i dig fiber från både frukt, grönsaker och fullkorn varje dag.

Basala Kostråd – Så här kommer du igång

Börja enkelt – undvik drastiska förändringar

Stora omställningar är svåra att hålla i längden.

Satsa istället på små steg som du kan bygga vidare på.

Vad?

Ät mer varierat vid varje måltid.

Varför?

En varierad kost ger kroppen tillgång till fler viktiga näringsämnen – som vitaminer, mineraler och antioxidanter – som behövs för att du ska må bra.

Hur?

Lägg till nya råvaror i dina måltider, prova olika färger, smaker och konsistenser. Testa nya recept eller byt ut något du brukar äta mot ett nytt alternativ då och då.

Behöver du hjälp?

Du behöver inte göra allt själv. Jag finns här som stöd för att du ska nå dina mål – oavsett om du vill må bättre, hitta tillbaka till en bra rutin eller har genomgått en operation och behöver anpassa kosten därefter.

Tveka inte att höra av dig – jag hjälper dig gärna på vägen!